

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра економіки та менеджменту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи
канд. хімічних наук, доц.
Пантелеймонов А. В.

24 ” червня ” 2019 р

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Управління територіальним розвитком

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва)

спеціальності 074 Публічне управління та адміністрування
(шифр і назва)

освітня програма _____
(шифр і назва)

спеціалізації Публічне управління та адміністрування
(шифр і назва)

вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

факультет Економічний

2019 / 2020 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою економічного факультету «20» червня 2019 року, протокол № 6

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: **Прокопенко Валерія Юріївна**, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки та менеджменту

Програму схвалено на засіданні кафедри економіки та менеджменту

Протокол від “19” червня 2019 року № 13

Завідувач кафедри економіки та менеджменту

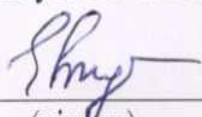

(підпис)

(Дорошенко Г. О.)
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією економічного факультету
(назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна)

Протокол від “19” червня 2019 року №10

Голова науково-методичної комісії економічного факультету

(підпис)

Свтушенко В.А.
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Управління територіальним розвитком»
складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

(назва рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня)

спеціальності 074 Управління та адміністрування

спеціалізації «Публічне управління та адміністрування»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою вивчення дисципліни є оволодіння теоретичними знаннями з питань управління територіальним розвитком та набуття практичних знань і навичок щодо застосування законів, принципів, методів державного управління.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- оволодіння методами управління територіальним розвитком;
- вивчення основних задач, функцій та методів управління територіальним розвитком ;
- оволодіння методами організації проведення комунікаційних досліджень;
- оволодіння методами та засобами побудови системи управління.

Результати вивчення дисципліни дозволять сформувати ряд відповідних професійних і особистісних компетенцій:

Загальні компетентності:

- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Фахові компетентності:

- Здатність визначати та описувати характеристики організації.
- Здатність діяти соціально і свідомо.
- Здатність працювати у команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.
- Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.
- Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.
- Здатність виміряти та інтерпретувати основні показники діяльності організації для забезпечення результативної професійної діяльності.
- Здатність створювати сприятливий соціально-психологічний клімат

1.3. Кількість кредитів: денна форма навчання – 3,
заочна (дистанційна) форма навчання – 4.

1.4. Загальна кількість годин: денна форма навчання – 90 год.,
заочна (дистанційна) форма навчання – 120 год.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	4-й
Семестр	
8-й	8-й
Лекції	
24год.	4/4 год.
Практичні, семінарські заняття	
24 год.	2/2 год.
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	
37 год.	103 год.
Індивідуальні завдання	
5 год.	5 год.

1.6. Заплановані результати навчання

ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер організації.

ПРН 9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

ПРН 10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.

ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПРН 14. Ідентифікувати причину стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації.

ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадськосвідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуального та/або в групі під керівництвом лідера.

ПРН 19. Використовувати прийоми та методи розроблення планів, проектів та програм, здійснювати планування власної роботи і роботи підлеглих.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Управління територіальним розвитком: еволюція, природа, функції та принципи

Тема 1. Еволюція управління територіальним розвитком.

Зміст: Історія та еволюція виникнення управління територіальним розвитком. Територіальна громада в Україні. Міська і волосна громади та їхні органи. Структура територіальних громад та їх керівники. Управління розвитком територіальних громад. Органи влади та управління в містах Гетьманщини за Магдебурзьким правом. Особливості управління розвитком територіальних громад в сучасній Україні. Процес створення об'єднаних територіальних громад в 2016 р.

Тема 2 Соціально-економічна сутність принципів управління територіальним розвитком.

Зміст: Загальні принципи управління територіальним розвитком.

Проблеми вдосконалення нормативно-правової бази управління розвитком територіальної громади. Основні напрямки удосконалення державного управління розвитком територіальної громади. Принципи сталого розвитку.

Тема 3. Природа і склад функцій управління територіальним розвитком

Зміст Природа і склад функцій управління територіальним розвитком. Управлінський маркетинг. Адміністративно-організаційна функція менеджменту. Сучасні тенденції управління розвитком територіальної громади. Суб'єктоб'єктні характеристики управління розвитком територіальної громади. Організаційно-функціональний аналіз управління розвитком територіальної громади. Роль органів місцевого самоврядування в управлінні розвитком територіальної громади. Відмінності у системі управління соціально-економічним та гуманітарним розвитком місцевого самоврядування та органів державної влади. Управління розвитком людського потенціалу територіальних громад.

Розділ 2. Практичні аспекти управління територіальним розвитком

Тема 4. Зарубіжний досвід управління територіальним розвитком.

Європейський та американський досвід управління територіальним розвитком: характеристика та можливості залучення у вітчизняну практику.

Зарубіжний досвід діяльності органів місцевого самоврядування в управлінні розвитком територіальної громади.

Тема 5. Характеристики, стратегії, технології та інструменти комунікацій управління територіальним розвитком

Розробка концепту та стратегії розвитку території (територіальної громади). Система комунікацій. Технології та інструменти комунікацій управління територіальним розвитком. Функціонування системи комунікацій.

Тема 6. Основні форми діяльності територіальних громад

Зміст. Специфіка форм діяльності територіальних громад. Залежність форм діяльності територіальних громад від місцевого самоврядування та волевиявлення громадян. Форми безпосереднього волевиявлення громадян. Місцеві референдуми як форми безпосередньої демократії в органах місцевого самоврядування. Принципи проведення місцевих референдумів.

Тема 7. Тенденції розвитку територіальних громад в контексті реформування місцевого самоврядування в Україні

Зміст Формування системи місцевого самоврядування як одного з найважливіших завдань становлення державності в Україні. Місцеве самоврядування як багатовекторне явище. Основні проблеми в організації роботи територіальних громад. Шляхи вирішення цих проблем. Напрямки вдосконалення роботи територіальних громад у контексті реформування місцевого самоврядування в Україні. Реформування нормативно-правової бази як одна з головних проблем територіальних громад. Проблема децентралізації управління та управління розвитком територіальної громади. Створення об'єднаних територіальних громад у 2016 р

Тема 8 Сталий розвиток територіальної громади. Ресурсне забезпечення розвитку територіальної громади.

Особливості впровадження теорії сталого розвитку в міських та сільських громадах. Інформаційний супровід сталого розвитку територіальних громад. Управління розвитком територіальної громади в контексті мережевого підходу. Гарантії захисту прав територіальної громади. Інноваційна складова сталого розвитку територіальної громади. Державне управління ресурсним розвитком територіальної громади: проблеми, напрями, пріоритети. Комунальна власність як майнова основа розбудови територіальної громади. Особливості управління майном комунальної власності територіальної громади. Соціальна ефективність як критерій розвитку територіальної громади

Тема 9 Шляхи покращення управління розвитком територіальної громади

Зміст Інституалізація соціально-економічного розвитку територіальної громади. Удосконалення ресурсного забезпечення розвитку територіальної громади. Інноваційне середовище в управлінні соціально-економічним та гуманітарним розвитком територіальної громади. Оцінка ефективності інноваційних технологій управління розвитком територіальної громади. Структура ресурсів стратегічного соціально-економічного та гуманітарного розвитку територіальних громад.

Тема 10 Маркетингові стратегії розвитку територіальних громад

Зміст. Сучасні маркетингові стратегії розвитку територіальних громад. Цифрові технології. Інтернет інструменти

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	п	ла б	Інд	С. р.		л	п	ла б	Ін д	С. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Управління територіальним розвитком: еволюція, природа, функції та принципи												
Тема 1. Еволюція управління територіальним розвитком	5	2	2			1	11	1				10
Тема 2. Соціально-економічна сутність принципів управління територіальним розвитком.	5	2	2			1	11		1			10
Тема 3. Природа і склад функцій управління територіальним розвитком	6	2	2			2	8	1	1			6
Разом за розділом 1	16	6	6			4	30	2	2			26
Розділ 2. Практичні аспекти управління територіальним розвитком												
Тема 4. Зарубіжний досвід управління територіальним розвитком	9	2	2			5	13	1			1	11
Тема 5. Характеристики, стратегії, технології та інструменти комунікацій управління територіальним	10	2	2		1	5	13	1			1	11

розвитком												
Тема 6. Основні форми діяльності територіальних громад	10	2	2		1	5	13	1			1	11
Тема 7. Тенденції розвитку територіальних громад в контексті реформування місцевого самоврядування в Україні	15	4	4		1	6	11					11
Тема 8 Сталий розвиток територіальної громади. Ресурсне забезпечення розвитку територіальної громади.	11	2	2		1	6	14	1	1		1	11
Тема 9 Шляхи покращення управління розвитком територіальної громади	9	2	2			5	13	1			1	11
Тема 10 Маркетингові стратегії розвитку територіальних громад	10	2	2		1	5	14	1	1			11
Разом за розділом 2	74	18	18		5	33	90	6	2		5	77
Усього годин	90	24	24		5	37	120	8	4		5	108

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Еволюція управління територіальним розвитком	2	-
2	Тема 2. Підвалини для сталого розвитку територіальних громад	2	1
3	Тема 3. Характеристики, стратегії, технології та інструменти комунікацій управління територіальним розвитком	2	1
4	Тема 4. Зарубіжний досвід управління територіальним розвитком	2	-
5	Тема 5. Управління людським капіталом в контексті управління територіального розвитку	2	-
6	Тема 6. Основні форми діяльності територіальних громад	2	
7	Тема 7. Пошук та побудова власного концепту розвитку громади	4	-
8	Тема 8. Тенденції розвитку територіальних громад в контексті реформування місцевого самоврядування в Україні	2	1
9	Тема 9. Сталий розвиток територіальної громади. Ресурсне забезпечення розвитку територіальної громади.	2 5	-
10	Тема 10. Маркетингові стратегії в управлінні територіальним розвитком	2	1
	Разом	24	4

5. Завдання для самостійної роботи

Необхідним елементом успішного засвоєння матеріалу навчальної дисципліни «Управління територіальним розвитком» є самостійна робота студентів з додатковою науково-економічною літературою, періодичною та статистичною інформацією, законами і нормативними актами України.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	2	3	4
1	Тема 1. Еволюція управління територіальним розвитком	1	10
2	Тема 2. Підвалини для сталого розвитку територіальних громад	1	10

1	2	2	4
3	Тема 3. Характеристики, стратегії, технології та інструменти комунікацій управління територіальним розвитком	2	6
4	Тема 4. Зарубіжний досвід управління територіальним розвитком	5	11
5	Тема 5. Управління людським капіталом в контексті управління територіального розвитку	5	11
6	Тема 6. Основні форми діяльності територіальних громад	5	11
7	Тема 7. Пошук та побудова власного концепту розвитку громади	6	11
8	Тема 8. Тенденції розвитку територіальних громад в контексті реформування місцевого самоврядування в Україні	6	11
9	Тема 9. Сталий розвиток територіальної громади. Ресурсне забезпечення розвитку територіальної громади.	5	11
10	Тема 10. Маркетингові стратегії в управлінні територіальним розвитком	5	11
	Разом	42	108

Основними видами самостійної роботи студентів є: вивчення лекційного матеріалу; робота з опрацювання та вивчення рекомендованої додаткової літератури; вивчення основних термінів та понять за темами дисципліни; підготовка до семінарських занять, дискусій, роботи в малих групах, поточної контрольної роботи; контрольна перевірка кожним студентом особистих знань за запитаннями для самоконтролю.

6. Індивідуальні завдання

Навчальним планом передбачено виконання контрольних робіт які представлено в навчально-методичному комплексі для денної та заочної форм навчання.

7. Методи контролю

Оцінювання знань здобувачів з дисципліни «Управління розвитком територіальних громад» передбачає всі види занять, передбачених навчальним планом. Під час вивчення дисципліни застосовуються такі методи оцінювання знань:

поточний контроль здійснюється на практичних заняттях під час усної співбесіди зі здобувачами за результатами виконання домашніх завдань, перевірки розв'язання типових задач; перевірки розв'язання нетипових задач на використання знань в практичних ситуаціях;

проміжний контроль проводиться за допомогою проведення модульного

контролю;

підсумковий контроль передбачає проведення іспиту з усього курсу.

Кінцеве оцінювання знань студентів з дисципліни здійснюється за 100 бальною шкалою на основі сумування результатів поточного, проміжного та підсумкового контролю знань.

8. Схема нарахування балів підсумкового семестрового контролю при проведенні семестрового екзамену

денна форма навчання

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання											Екзамен	Сума		
Розділ 1			Розділ 2							Контрольна робота, передбачена навчальним планом			Разом	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10					
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30	60	40	100

T1, T2 ...T10 – теми розділів.

заочна (дистанційна) форма навчання

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання											Екзамен	Сума		
Розділ 1			Розділ 2							Контрольна робота, передбачена навчальним планом			Разом	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10					
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30	60	40	100

T1, T2 ... T10 – теми розділів.

Умовою допуску студента до підсумкового семестрового контролю є отримання протягом семестру 60 балів та виконання контрольних та самостійних робіт.

Шкала оцінювання

Оцінка підсумкового контролю виставляється за національною шкалою як сума балів, набраних здобувачем вищої освіти протягом семестру при виконанні контрольних заходів, передбачених програмою навчальної дисципліни (практики) та балів, набраних при складанні семестрового екзамену.

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

Критерії оцінювання:

90-100 балів: студент демонструє сформованість дисциплінарних компетенцій на підсумковому рівні, виявляє всебічне, систематичне і глибоке знання навчального матеріалу, засвоїв основну літературу і знайомий з додатковою літературою, рекомендованою програмою, вміє вільно виконувати практичні завдання, передбачені програмою, вільно оперує набутими знаннями, вміннями, застосовує їх у ситуаціях підвищеної складності.

70-89 балів: студент демонструє сформованість дисциплінарних компетенцій на середньому рівні: основні знання, вміння освоєні, але допускаються незначні помилки, неточності, труднощі при аналітичних операціях, перенесення знань і умінь на нові, нестандартні ситуації.

50-69 балів: студент демонструє сформованість дисциплінарних компетенцій на базовому рівні: в ході контрольних заходів допускаються значні помилки, виявляється відсутність окремих знань, умінь, навичок за деякими дисциплінарними компетенціями, студент відчуває значні труднощі при оперуванні знаннями та вміннями при їх перенесенні на нові ситуації.

1-49 балів: студент демонструє сформованість дисциплінарних компетенцій на рівні нижче базового, проявляється недостатність знань, умінь, навичок.

9. Рекомендована література

Основна література

1. Батанов О. В. Територіальна громада - основа місцевого самоврядування в Україні: монографія / О. В. Батанов. - К.: Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України, 2001. - 260 с.

2. Гуторова О.О. Адміністративний менеджмент : навч. посіб. / О.О. Гуторова, О.М. Стасенко – Харк. нац. аграрн. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – Харків: ХНАУ, 2014. – 383 с.

3. Основи адміністративного менеджменту: навч. посіб. / [В.Д. Бакуменко, Л.М. Усаченко, В.І. Тимцуник, О.В. Черв'якова] – К. : ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2013. – 148 с.

4. Скібіцька Л.І. Лідерство й стиль роботи менеджера: навч. посіб. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 192с.

Допоміжна література

1. Білявський В.М. Оцінка ефективності соціальних технологій у системі корпоративного управління організацією / В.М. Білявський // Вчені записки ун-ту «КРОК». зб. наук. праць. Випуск 28 : Том І. — К. : Ун-т економіки та права «КРОК» — 2011. — С. 21–29.

2. Утвенко В. В. Теорія та історія місцевого самоврядування: Навч. посібник / В. В. Утвенко. - К.: ДП “Вид. дім “Персонал”, 2015. - 234 с

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Нормативні акти у сфері управління inform.od.ua
2. Єдине вікно доступу до освітніх ресурсів <http://window.edu.ru>
3. Ділова література з економіки, менеджменту, реклами і маркетингу, управління персоналом, психології бізнесу, інформаційних технологій і т.д. <http://window.edu.ru> <http://www.profibook.com.ua>
4. Internet-банкінг, Internet-страхування, Internet-маркетинг, електронна комерція, міжнародний бізнес, робота на фондових ринках <http://www.airn.net>
5. "УКРІНФОРМ: БІЗНЕС - НОВИНИ" <http://info.dinau.com.ua>
6. Ukraine Business & Economy <http://www.oon.com.ua>
7. Офіційний сайт Держкомстату України <http://www.ukrstat.gov.ua>
8. "Електронні вісті" <http://www.elvisti.com>
9. Офіційний сайт Верховної Ради України <http://www.rada.gov.ua>

Рекомендоване методичне забезпечення

Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Управління територіальним розвитком».